

LA CAMPANA DE GRACIA

LOS BARBAROS DEL SIGLE XIX.

Ab quin gust cremarian aquesta Campana ¿no 'ls sembla?

LA CAMPANA Y LO CANÓ.

L ball som y hem de ballar.
 «Carlins corren per la montanya? Sanch liberal corra per las nostras venas y aixó basta, perque entre-mitj de la lluyta desesperada que sostenim, la nostra véu se deixi entendre poderosa.»

¡Guerra á mort al carlisme! ¡Viva la República!

Aquest últim, ha sigut sempre 'l nostre crit: lo primer ha d' esse y será mentres hi haja un sol carlí ab las armas á las mans.

La República com á aspiració honrada del nostre cor: la guerra al carlisme, la guerra implacable, sens abandonar may per res los nostre punt, ha de constituir are com are, lo medi mes eficás per entronisarla.

Nos impulsa á usarlo, á mes d' aixó, l' honra de la patria, la civilitat, l' humanitat, l' esperit del sigle, ja que sense fer als carlins una guerra sens quartel, indignes foram de proclamar l' idea de República.

Pero al costat de LA CAMPANA, y com per ajudarli á cumplir sa patriótica missió, hi tenim ja un altre instrument de guerra: hi tenim un canó Krupp.

¿No l'han sentit per ventura?

Sí: formidables han sigut los seus disparos: lo ressó d' ells ha retranyit per tota Espanya: al sentirlos, han quedat los carlins esporuguits; y barrejats ab la véu imperterrita de LA CAMPANA, no han de darlos, no, un sol minut, un sol instant de bontemps.

En aquest' época de grans invents militars, de fusells y de canons que 's carregan per la recámara, de combinacions estratéjicas que posan dintrela má de un sol home colossals exercits, susceptibles de ser manejats á la mes petita de sas indicacions: quan sembla que tot está fiat al impuls de la pólvora, hi ha algunas personas, que miran per sobre la espatlla, y ab desdeny mal calculat, l' importancia que realment tenen publicacions de la naturalesa de las que nosaltres duhém á terme.

Suposan ells y suposan mal que desde que s' ha abolit l' armament llís, los papers, com que ja no serveixen de taco, no serveixen de res.

Pero ¿ignoran que avuy dia las plomas son de metall? ¿No saben que 'l llápis de nostres artistas está mes ben trempat que may? ¿No saben que avuy lo qui nocombat, llegeix, calcula, parla, discuteix y carrega l' atmósfera de la opinió, ab los combustibles de sa inteligencia, ab los de sa voluntat, ó be ab los de son cor?

Ah! Sense aquesta opinió no hi hauria progrés, no hi hauria civilitat, no hi hauria siquiera estabilitat humana.

La humanitat la formaria una colecció d' autómats: la millor causa, seria la mes sanguinaria, perque aquesta s' imposaria brutal y cegament sobre las altrás.

Ah! Aixó voldria la comparsa de Cárlos VII! Llavors los crims que comet, los crims que avuy nos sublevan, y que sublevantnos carregan d' indignació la atmósfera que respira, serian lo timbre mes glorios de son triunfo.

Pero are...

Are, y ho dihém sense vanagloria: tant poderosa es la veu dels periódichs LA CAMPANA y Lo Canó Krupp com lo toch de somatent de una vila heroica, com la canonada mateixa, que en las montanyas de Viscaya va traure del mon á n'al Ollo y á n'en Radica...

Los bons patriotas troban en nostras columnas l' accent de sos propis sentiments.

Los qui en la indiferencia jauhen, un crit que 'ls desperta y una véu que 'ls alenta.

Y en aquests temps de cara-girats y de traïdors, hi véu tothom en nostras columnas l' accent del qui s' encarrega patrioticament de de-

nunciarlos y de dirigir al poble pel cami de la seva llibertat y de la seva honra.

La bondat de nostres medis la proba tant lo públich que 'ns favoreix ab una predilecció inmerescuda, com l' odi que 'ls carlins nos professan.

Y aixó ho fa que 'l públich nos coneix, tant com nos coneixen los carlins.

Per l' un tenim sempre una veu de «Avant y fora!»

Pèls altres un crit de «Guerra implacable!» un crit de «¡Guerra á mort!»

Y per tots, per tots

«La Campana sona lo canó retrona!»

com deya l' antiga cansó, que no volem que 's perdi en aquests moments de proba.

¡Somatent avuy y disparo sech!

Demà... Gran repich y gran salva.

Aixó volém.

Aixó vol LA CAMPANA DE GRACIA y aixó mateix Lo Canó Krupp.»

BATALLARAS

Diu la Discussió:

«Lo federalisme es l' exclusió, lo federalisme es l' intransigencia, lo federalisme no es la gran, la poderosa república que necessitem oposar als partidaris de D. Cárlos y als partidaris de D. Alfonso, sino la microscópica, la consunta República que 'ns porta á Cartagena y á Sevilla...»

Aixó, mentres hi haja carlins que guerregin y alfonsins que conspirin ¿No es veritat estimat confrere?

Ah! es que 'l partit republicá es y será sempre federal: pot aplassar las sevas ideas; pero may motejarlas, ni menos renunciarlas.

Alguns diuen:

—Miréu l' Anrich, feya 'l federal y treballava pèls carlins. Miréu l' ajudant de 'n Marco de Bello era també un federal que havia cambiat son nom verdader ab lo de Huguet. Miréus al auditor de guerra que vá morir ab l' Ollo y ab en Radica, també era un federal dels mes exaltats.»

Y qué?

¿Qui es aquí 'l que queda denigrat? ¿Lo partit ó 'ls traïdors? Aquestos son sens dupte, que en quan al partit, no l' hi alcanza ab tot aixó mes que una lliçó de l' experiència, per mes que siga ruda, saludable sempre.

¿No saben quina es?

La de desconfiar en avant dels baladers y dels exagerats. May del mon la moderació pot arrastrar un partit al precipici: l' exageració, sí.

Perque á la sombra d' aquesta exageració, alentan los traïdors y fan lo seu Agost. Aixís á la sombra d' aquesta exageració han viscut y medrant los Anrichs, los Huguet y 'ls Aguirres.

Poble, alerta!

Vaja: defensar la llibertat dona gust baix molts y molts conceptes.

Mentres lo carlí 's cargola de gana, lo soldat que fa la guerra en lo Nort, reb cada dia tres raccions: la primera consisteix en una lliura de carn per plassa: la segona en mitja lliura de bacallá, una de monjetas y duas unzas d' oli, y la tercera en quatre unzas de tocino y sis d' arrós.

A mes d' aixó reb lo soldat ví, café, sucre y l' ayguardent corresponent per agafar pit.

Als liberals hi ha que tractarlos ab plena liberalitat.

En cambi que reben los carlins? Tunyina dels nostres soldats y cops de sabre dels seus gefes.

En aquest mon tothom té lo que 's mereix.

Que 'ls voluntaris aixó, que 'ls voluntaris alló, que son uns mata sous, que quan veulas carlins ja fugen; tot aixó s' ha dit dels cossos franchs.

Pero comunment s' olvida que 'ls carlins los hi tenen dictada la pena de mort y que la seguretat de morir fredament los alenta y 'ls posa en lo punt de morir matant.

Anéu á Torradembarra y preguntéu pèls vint valents del batalló de Montserrat, y 'us dirán que atacats per 800 homes, y rodejats de flamas, descalabrat lo fortí en que 's refugiavan, tingueren valor pera resistir mes de cinch horas, y energia suficient pera retxasar vergonyosament al enemich.

—¡Ah! devian dirse aquells braus: per treure á un home mort de casa 's necessitan quatre homes; per treure á 20 voluntaris vius, 800 carlins son poch.

Los carlins han atacat novament lo poble de l' Alforja.

Y novament se 'n han endut una tunyina.

Ja 'u veuen: dintre d' aquesta alforja no hi poden ficar las mans.

A la provincia de Lleyda, lo bando del Atmetller, comensa á produhir sos fruits.

Mes de 40 ojalateros de la capital han sigut conduhits al castell, y encare la columna del jefe liberal no tréu lo cap per algun poble, que 'ls carlins ja fugen...

Ja era hora de que comensessin á probar lo pá que 'ls seus correligionaris fan menjar als liberals...

Una noticia, y aquesta es certa per mes que 'ls periódichs no l' hajan duta.

¿No recordan temps enrera que deyam que 'l mer fet d' alsarse en armas en Posas, un home que havia venut á n' als carlins, significava que treballava per ells, perque no s' hauria exposat á recorre 'l país, ab una partida enemiga dels carlistas?

Donchs las nostras previsiones ja s' han realisat. En Posas quan tingué la gent reunida 's presentá á n'en Miret y l' hi digué: Aquí teniu una companyia mes. Y aquella gent, duta per la seva imprevisió, ó per la seva ignorancia, avuy forman si 's plau per forsa entre las filas del jóve cabecilla.

Fiat de traïdors, que qui fa un cistell, sempre farà un cove.

Lo Terso ha manat fusellar á dos dels principals gefes encarregats del bloqueig de Bilbao.

¡Vaya un modo de adelantarnos feyna y d' estolvianos ¡ólvora!

Los carlins han imposat pena de la vida als desertors, y á falta d' ells, als seus pares y parents.

Una ordre que recientment han expedit diu literalment:

«Lo carlí que 's passa, mata al seu pare, á la seva mare ó á la seva dona, ó lo que es lo mateix, no podentlo fusellar á n' ell, se fusella als seus parents.»

Y 'ls carlins s' engalanau ab lo titol de voluntaris.

Voluntaris, si 's plau per forsa!

Hi ha qui suposa que aquí á Barcelona s' está organisant la milicia popular...

Nosaltres sols podem dir que tot sovint se parla de que fulano es comandant, tal altre abanderado, y ajudant en sutano.

¿Qui 'ls nombra? ¿L batalló? ¿Y al batalló qui 'l designa?

¡Ah! senyor Rius y Taulet! senyor Rius y Taulet!

Encare que nosaltres volguém que en tots los estudis hi haja 'l busto de la República; encare que nosaltres afirmém que vosté, vulga que nó, es un funcionari de la República: encare que 'ns diguém republicans federales, sá-

redimirse del servey, mediant lo pago de sis mil rals.

Lo Terso farà com aquell taberner que 's va vendre las botas per comprar ví, ó com aquell músich que 's va vendre 'l violí per comprar l' arquet.

L' exércit del Nort ascendeix ja á 70 mil homes.

Molt poden fer y ab molt poch temps. A la feyna donchs y netejis de carlins l' Espanya!

En Tristany y en Miret s' han presentat ab uns 4 mil homes davant de Berga.

Pero 'ls canons del castell los hi han fet las salvas d'ordenansa, y lo qu' es á Berga, s' han contentat mirantsela.

Y han dit en la seva guerga plens de condol y de pena:

—No fos cas que aquesta berga nos caigués sobre l' esquena!

Lo temporal diu que ha fet malbé la major part dels atrinxeraments carlistas.

Tot lo dels carlins s' ha de tornar aygua: ja 'u tenen segur.

No contents de fer servir ab las armas á la má á tots los homes, los carlins fins embargan las donas per la construcció de trinxeras.

De segur que també deuen embargarlas per alguna altra cosa.

CANTARELLAS.

Quins passos que fas tant monos!
Carmeta, que 'n tens de sal!
Que 'n caminas de depressa!
Que 'n déus gastar de calsat!

Es tant ros ton cabell, Pepa,
y á mi tant me va agradant,
que un dia, dormint te 'l tallo
per véndreme 'l per safrá.

S. DEL O.

No cal que tingas tan gasto
per blanquejarte Maria
que ab molt poch tens un pintor
del Plá de la Boqueria.

K.

Si tu fosses un ventall
y fos jo brasa de foch,
voldria que tú 'm ventessis
per encéndrernos los dos.

M.

Ab tú y quaranta mil duros
fracament... fora felís:
si sabs qui me 'ls dongui, nina,
hasta sense tú m' hi avinch.

Quan lo sol del mon s' aparta,
quan s' ompla d' ombra l' espay,
quan al cel surten estrelles...
jo me 'n vaig, nina, á sopar.

I. T.

EPICRAMAS

—Perque al cridar al Andréu
l' hi diuhen sempre mussol.
—Perque es l' apellido seu.
—Bè ¿com se diu?

—Mus y Sol.

A. y P.

A cert senyor molt deixat
digué un jorn donya Dolores
—¿Qu' es músich? y ell contestá

—Que no sab que no senyora?...
Mes ella sens inmutarse
l' hi respongué:—Senyor Cosme
¿com es donchs que sens ser músich
sempre porta tantas solfas?
F. Ll. y B.

Asa vaig dir á n' en Casa
y ell respongué—No pot sè!
—¿Com que no? Tréute la C
y veurás com quedas asa.

A. y P.

CUENTOS

Dias atrás hi hagué una esplendent reunió á casa de uns meus amichs. Se ballaba se tocaba y se cantaba.

Un jove s' aproximá á una noya y comensá á parlarli de amors y tot parlant l' hi preguntá:

¿Es voste flarmónica? La senyoreta no comprenia molt bé 'l significat y li contestá: No senyor: de la Bisbal.

—¿Que n' has fet Anton de tantas joyas com tenías?

—¿Que vols que n' haja fet? Me las he empenyadas.

—¿Empenyadas? Y á n' aquest punt te trobas, tú que a mes de propietari, tens una carrera y....

—Oh no me las hi empenyadas per necessitat de cap diner, sino per las papeletas.

—Are ho entench menos.

—Si: ja 'u veurás: jo tinch demanat un destino á n' en Balaguer, y com que tothom me diu que per obtenirlo 's necessitan molts empenyos....

Empolaynat com un dandy un home ja de certa edat festejava ab una noya, que á casa seva tenia un mico.

Un dia que després de parlarli de les prendas morals dels homes, anava á parlarli de las prendas fisicas, lo mico salta del balcó, puja á la cadira del enamorat, l' hi pega manotada al cap y se n' hi dú la perruca. Lo pobre era calvo com un meló.

La noya vá quedar tota roja, y ell mes confós que ella, exclamá:—Jo 'm pensava que una mona com vosté me l' hauría treta: are ha sigut un mico qui ho ha fet, y un mico jo no 'l puch suportar.

Y se 'n aná per no tornarli may mes.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR de la Campana.

Han remés xaradas ó endavinallas dignes d' insertarse 'ls ciutadans Tres de secas, B. M. O., Un obrer, Pere Sistellé y Alt y Prim.

N' ha remés una qu' es arreglable 'l ciutadá Ratip: are en quan als demés que n' han enviadas y que no 's mencionan, no poden anar per mal versificadas, mal combinadas, fáciles d' endavinar, vellas ó per altres defectes.

Ciutadá M. C. y T. No podem insertar lo que 'ns envia.—J. B. y S. Idem idem.—Lluïnastichs. Lo mateix l' hi dihem.—Jenani. Lo que 'ns remet no fila.—Papanatas. Tampoch fila lo que 'ns remet vosté.—Poll. Tampoch lo seu.—Un transferidor. Lo mateix que la seva cantarella.—Un barret vell. Lo que 'ns envia no vá.—Jordi Non y Nin. Tampoch vá lo que 'ns envia vosté.—Felip Ganyota.—Tampoch lo seu.—Contreras. Idem idem.—Llicó Lliberal. Aprofitaré una de las sévas cerrandas.—Un cusi de l' Angelona.—Y alguna de las sévas també.—Faló. Encare que molt ben versificat, lo seu epigrama no es tot lo espontáneo que deuria.—B. M. O. Aprofitaré ab mo'l gust las sévas cantarellas: lo demés no pel ser.—Alt y Prim. Molta cosa de lo que 'ns remet será insertat.—Philopio. L' hi supliquém que prenga una mica de paciencia: l' epigrama que avuy 'ns envia es bastant fluix.—Sasac. Lo ló de la primera part de la poesia es poch irónich.—M. S. Sastre. Lo seu quento está bé: no mes té 'l defecte de ser vell.—Un mosquit. La seva caria anterior va rébre 's tart: aixó no obsta perque d' ella n' aprofitém alguna cosa.—Gestus. La poesia cert hi anirá: lo dit, dit: en quan á la carta, com que respecte al pseudónim á qui la dedica sabém á que atenirnos, perdoni que estiguém encare ab lo mateix.—Tres de secas. Algunes cantarillas y la poesia un xich arregladeta podrá molt ben anar.—Perico. Trobém lo seu artícle algun tant incongruent, y descuidat d' estil: ab aixó no pensi pas que s' inserti.

SOLUCIÓ

á la xarada y á l' endavinalla del últim número

Que n' ES PAR-TE-RA
la Margarida
deya 'l DIARI
no sé quin dia,
y que 'l seu home
reb grans pallissas:
gustos y penas
van sempre á MITJAS.

D. DE R.

Han endavinat totas tres solucions los ciutadans Philopio, Noy de la María, Diumenje de Rams. Un mosquit, Dos estudiants, Jenani, Ratip, Nyela, Apotecari, Papanatas, Poll, Alt y Prim, Dos embusteros de marca, Un rapa y dos rapats, Pere Sistellé y Un Obrer.

Ha endavinat las 1.ª 2.ª lo ciutadá Gestus; las 2.ª y 3.ª lo ciutadá Tirov de Carpa y la 2.ª únicament los ciutadars Jordi Non y Nin, Un barret vell y Un transferidor.

XARADA

I.

Volent apendre 'l meu tot
m' hi tornat molt dos primera:
y per mes que 'm dos tercera,
seré sempre un sabatot.

La mèva dos quarta ahi
va venir feta un tres prima:
ja sabé; com que m' estima
pateix quan me véu així.

Y si la dos dos me véu
estudiant lo tot de nit,
m' apaga 'l llum tot seguit
y aquests mals de cap me tréu.

NINGÚ.

II.

Hi ha xarada que hu-tres segona
per lo hu-tres-duas-segona qu' es:
molt quarta quarta fou la d' en Gestus;
mes d' encertarla no 'm costó tres.

La mèva pobra que hu es senzilla,
no hu-tres-dos-quatre gaire ó bè gens:
Cap tot los Tersos volent portarnos,
veurém qui guanya, naltres ó be ells.

CANYEULIS.

ENDAVINALLA.

Car lector, disminuhi y creixe
n' es ma trista y llarga vida:
ningú soch, tampoch tinch ser
y existeixo nit y dia.
Tots los objectes á viure
me condueixen tot lo dia:
may, pues, ne podré morir,
mentres tinga companyia.

J. G. y T.

(Las solucions en lo pròxim número.)

EL CAÑÓN KRUPP.

PERIÓDICO METRALLA DE LA GUERRA CIVIL.

Cada número constará de ocho páginas, iguales á las del presente; cuatro de ellas destinadas á ilustracion y cuatro á texto.

El número suelto se expende al ínfimo precio de ¡¡¡¡4 CUARTOS!!!!

Precio de suscripcion.—6 reales cada doce números, servidos á domicilio!

Se suscribe en todas las librerías y en la Rambla del Centro, 20, librería española, Barcelona.

IMP. DE LA V. Y F. DE GASPAS.—ATAULFO, 14.

1. Lopez editor.—Rambla del mitj 20.